

**REGELS EN RICHTLIJNEN VAN DE
EXAMENCOMMISSIE**

BACHELOR TECHNISCHE NATUURKUNDE

2015-2016

**FACULTEIT TECHNISCHE
NATUURWETENSCHAPPEN
TECHNISCHE UNIVERSITEIT DELFT**

Wijzigingen ten opzichte van 2014-2015

Art 5	Herformulering lid 5.1 en 5.2
Art 14.3	De toevoeging 'bij voorkeur' vervalt: een mondeling examen wordt door 2 examinatoren afgenomen.
Art 16.6	Toevoeging voetnoot toegestane rekenmachines
Art 20.1	Nagekeken werk van een student moet ten minste 2 jaar worden bewaard. Wijziging termijn van 1 naar 2 jaar.
Art 24	Ook bij groepswork moeten studenten individueel worden beoordeeld.
Nadere regels stage en eindproject	De regels aangaande het BSc thesis project zijn opgenomen in de RRvE, voorheen werd alleen verwezen naar de procedure.
Art 26.4	Toevoeging van lid omtrent gebruik van contracten als het onderzoek niet in een onderzoeksgroep wordt uitgevoerd.
Art 28	Toegevoegd is de werkwijze van de beoordelingscommissie
Art 33	'met lof' gewijzigd in 'cum laude'
Art 32 en 33	Specificatie overgangsregeling
Art 36	Toegevoegd is bijlage 1 met teksten over beroep en bezwaar te gebruiken in brieven aan studenten

Wijzigingen ten opzichte van 2013-2014

Art 8 lid 2	Toevoeging groepswork
Art 10/11/13 lid 1	Aanmelden en terugtrekken tentamens erg administratief: verplaatst naar OER
Art 17	Aanvullingen in het kader van het moduleonderwijs TN
Art 18 lid 5	Verdubbeling met OER, kan in RRvE komen te vervallen
Art 20	Lid 4 wordt lid 2; termijn wordt 7 jaar
Art 27	Aanvulling bacheloreindproject Dubbele Bachelor
Art 32	Zak-slaag regeling propedeuse vervalt
Art 32A	Nieuw: zak-slaagregeling Honours Programma
Art 32B	Overgangsregeling P-diploma voor huidige cohorten tot 1 sept 2016
Art 33	Lofregeling propedeuse vervalt
Art 33A	Overgangsregeling Lof P voor huidige cohorten tot 1 sept 2016
Art 34	Aanpassing op vervallen P-diploma
Art 34 lid 4	Beperkte tweedegraadsbevoegdheid wordt vermeld op diploma i.p.v. uitreiking certificaat

Wijzigingen ten opzichte van 2012-2013

Art 3	Lid 2 vervalt, lid 1 a wordt lid 2. Day-to-day affairs zijn gedelegeerd aan de subexamencie.
Art 8	Nieuw lid 2: bevestiging van de verantwoordelijkheid van de examencie voor studenten van de eigen opleiding in geval van fraude
Art 10+12	Nieuwe procedure via tentamenloket
Art 17	Toegevoegd: de afronding van honderdsten
Art 27	Duidelijke verwijzing naar art 5
Art 32	Compensatie binnen modules; overgangsregeling komt te vervallen
Art 34	Section 6: Het getuigschrift wordt, na op de examenzitting te zijn beoordeeld, gedateerd met de datum van het laatste onderwijsverrichting van de student
Art 36	Beroepstermijn 4 wordt 6 weken

Wijzigingen ten opzichte van 2011-2012

Art 3	Lid 1 vervalt
Art 12 lid 4	Hierin is opgenomen dat aanvulling van het programma alleen gedurende het

	lopende studiejaar kan.
Art 5	De formulering ten aanzien van het aanwijzen van examinatoren is verhelderd
Art 17 lid 6	Osiris kent 2 niveaus, het eerste niveau (het eindcijfer) moet voldoende zijn (6.0), het tweede niveau mag een 5.0 zijn. Heeft een docent voor de tentaminering van het vak een systeem van huiswerkopdrachten/deeltentamens, waar cijfers mogen voorkomen die lager dan een 5.0 zijn, dan houdt de docent deze zelf bij en registreert alleen het eindcijfer.
Art 20	Toegevoegd lid 4 over bewaartermijn bachelor eindproject
Art 26	Tekstuele wijzigingen ter verheldering van de richtlijnen bij het doen van een eindproject buiten aangewezen onderzoeksgroepen.
Art 27	De bepalingen over de samenstelling van de beoordelings commissie voor bachelor eindprojecten zijn in overeenstemming gebracht met het feit dat meerdere secties, afdelingen, faculteiten en universiteiten verantwoordelijkheid kunnen dragen voor een opleiding.

Algemeen

Artikel 1   toepassingsgebied

Deze Regels en richtlijnen zijn van toepassing op de bacheloropleiding Technische Natuurkunde van de Technische Universiteit Delft, hierna te noemen de opleiding.

Artikel 2   begripsomschrijving

De begripsbepalingen, zoals neergelegd in artikel 1.1 Whw en artikel 2 Onderwijs- en examenregeling bacheloropleiding Technische Natuurkunde hierna te noemen OER BSc, zijn van toepassing.

Artikel 3   werkwijze examencommissie

1. De examencommissie vergadert in beginsel eenmaal per maand.
2. De examencommissie kan bepaalde nauw omschreven taken mandateren.
3. De examencommissie mandateert de behartiging van de dagelijkse gang van zaken van alle opleidings specifieke zaken aan de subexamencommissie van de betreffende opleiding.
4. De vergaderingen zijn niet openbaar.
5. Indien een student een verzoek of klacht bij de (sub)examencommissie indient, waarbij een examiner is betrokken die lid is van deze examencommissie, neemt dit lid van de examencommissie geen deel aan de behandeling van het verzoek of de klacht en verlaat daartoe tijdelijk de vergadering.
6. Van het besprokene ter vergadering wordt een verslag gemaakt.
7. De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden over het afgelopen studiejaar en verstrekt dit verslag aan de decaan.

Artikel 4   besluiten van de examencommissie

1. De examencommissie besluit bij gewone meerderheid van stemmen.
2. Staken de stemmen, dan geeft de stem van de voorzitter van de examencommissie de doorslag, tenzij het een schriftelijke stemming betreft.
3. Staken de stemmen bij een schriftelijke stemming, dan vindt eenmaal herstemming plaats; staken de stemmen weer, dan is het voorstel waarover wordt gestemd, verworpen.

Artikel 5   Examinatoren, externe examinatoren en commissies ad hoc

1. De examencommissie wijst als examinatoren aan:
Leden van de wetenschappelijke staf (in vaste dienst of aangesteld op een tenure track positie), in dienst van de universiteit die de opleiding aanbiedt en verantwoordelijk voor het onderwijs in een deel van de opleiding.
3. De examencommissie kan deskundigen van buiten de opleiding of de instelling als examinatoren aanwijzen. De aanwijzing van externe deskundigen geschiedt voor een periode van ten hoogste 2 jaar met de mogelijkheid deze periode steeds voor ten hoogste 2 jaar te verlengen.
4. De examencommissie kan commissies ad hoc instellen.

Artikel 6   maatstaven

De examencommissie respectievelijk examiner neemt bij zijn beslissingen de volgende maatstaven tot richtsnoer en weegt bij strijdigheid het belang van hanteren van de ene maatstaf tegen dat van de andere af:

- a. het behoud van kwaliteits- en selectie-eisen van het examen of examenonderdeel;
- b. doelmatigheid, onder meer tot uitdrukking komend in een streven om:
  - studievertraging voor studenten die goede voortgang met de studie maken, te beperken,
  - de student te bewegen de studie in de opleiding af te breken met zo min mogelijk tijdverlies wanneer het voltooien van de opleiding binnen een redelijke inschrijvingsduur onwaarschijnlijk is geworden;

- c. bescherming tegen zichzelf van de student die een te grote studielast op zich wil nemen;
- d. mildheid ten opzichte van de student die door omstandigheden buiten zijn schuld in de voortgang van de studie vertraging ondervindt of heeft ondervonden.

Artikel 7 taal

1. Het verzoek aan de examencommissie van een student, genoemd in artikel 9 lid 3 OER BSc, om een of meer onderdelen van een examen in een andere taal te mogen afleggen, dient gemotiveerd te zijn.
2. Alvorens een besluit te nemen wint de examencommissie het advies van de desbetreffende examiner(en) met betrekking tot het verzoek in.

Artikel 8 fraude

1. Onder fraude wordt verstaan het handelen of nalaten van een student dat ertoe leidt dat het vormen van een juist oordeel omtrent de kennis, het inzicht en de vaardigheden van die student of van een andere student geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt gemaakt. Onder fraude wordt ook begrepen het plegen van enige vorm van plagiaat, waaronder hier worden verstaan alle gevallen waarin wordt gesuggereerd dat het gaat om eigen werk terwijl dat niet het geval is.
2. Wanneer sprake is van een vermoeden van fraude door een student, wordt deze zaak behandeld door de examencommissie van de opleiding waarvoor de student is ingeschreven. Als een examencommissie een klacht over fraude ontvangt over een student die voor een andere opleiding is ingeschreven, stuurt zij deze klacht onverwijld door naar de examencommissie van die andere opleiding. Wanneer sprake is van fraude bij groepswork waaraan studenten van verschillende opleidingen deelnemen, spreken de betrokken examencommissies met elkaar af welke examencommissie de klacht behandelt. De behandelende examencommissie stelt de andere examencommissie(s) van de uitkomst op de hoogte.
3. Wanneer tijdens het afleggen van een tentamen fraude wordt geconstateerd of vermoed, wordt dit door de examiner of surveillant terstond aan de student meegedeeld en wordt dit zo spoedig mogelijk schriftelijk in een proces-verbaal vastgelegd. De examiner of de surveillant kan de student verzoeken eventuele bewijsstukken ter beschikking te stellen. Een weigering hiertoe van de student wordt in het proces-verbaal vermeld. Het proces-verbaal en eventuele bewijsstukken worden onverwijld bij de examencommissie ingediend.
4. Wanneer anders dan tijdens het afleggen van een tentamen fraude van een student wordt geconstateerd of vermoed, wordt dit zo spoedig mogelijk door de examiner schriftelijk in een proces-verbaal vastgelegd. Het proces-verbaal en eventuele bewijsstukken worden onverwijld bij de examencommissie ingediend.
5. De examencommissie stelt de student in de gelegenheid een schriftelijk commentaar bij het proces-verbaal van de examiner of surveillant te voegen.
6. De examencommissie neemt een besluit over de fraude en kan de student afhankelijk van de ernst van de fraude, herhaalde fraude daaronder begrepen, de volgende sancties opleggen:
  - a. berisping;
  - b. de beslissing dat voor de student geen uitslag van het betreffende tentamen- of de praktische oefening wordt vastgesteld;
  - c. uitsluiting van het betreffende tentamen of de praktische oefening voor ten hoogste één jaar;
  - d. uitsluiting van een of meer tentamenperiodes voor ten hoogste één jaar;
  - e. een combinatie van bovenstaande maatregelen.
  - f. Wanneer sprake is van ernstige fraude kan de examencommissie daarnaast besluiten het college van bestuur voor te stellen de inschrijving van de student voor de opleiding definitief te beëindigen.
7. De examencommissie neemt pas een besluit als in lid 6 genoemd nadat zij de student in de gelegenheid heeft gesteld te worden gehoord. Het horen kan achterwege blijven als de examencommissie heeft vastgesteld dat er geen sprake is van fraude.
8. De examencommissie brengt de student op de hoogte van het besluit en wijst daarbij op de mogelijkheid beroep¹ aan te tekenen.

---

¹ Zie artikel 36 en bijlage 1

9. Een geval van fraude dat is vastgesteld wordt opgenomen in het dossier van de student. Toegang tot dit dossier is beperkt tot de examencommissie en de studieadviseurs van de faculteit Technische Natuurwetenschappen.
10. De examencommissie publiceert de richtlijnen over de gevolgen van fraude op het Blackboard van de opleiding.

Artikel 9   termijnen

De examencommissie beslist over een verzoek van een student binnen 40 werkdagen na ontvangst van het verzoek of, indien het verzoek is ingediend tijdens een academische vakantie, dan wel binnen een periode van drie weken voorafgaande aan een academische vakantie, binnen 40 werkdagen na afloop van die vakantie. De examencommissie kan de beslissing voor ten hoogste 10 werkdagen verdagen. Van de verdaging wordt, voor de afloop van de in de eerste volzin genoemde termijn, schriftelijk mededeling gedaan aan de student.

Aanmelden en terugtrekken

Artikel 10 Niet van toepassing

Artikel 11 Niet van toepassing

Artikel 12   aanmelden examen en aanvragen getuigschrift

1. De aanmelding voor het examen en daarmee het aanvragen van het getuigschrift dient uiterlijk 20 werkdagen voor de dag waarop de examenzitting wordt gehouden, te geschieden bij de onderwijsadministratie.
2. De student moet zijn definitieve examenprogramma uiterlijk op de dag waarop de in lid 1 genoemde termijn aanvangt, bij de onderwijsadministratie indienen.
3. Uiterlijk 5 werkdagen voor de dag waarop de examenzitting wordt gehouden, moet aan alle verplichtingen zijn voldaan en moeten alle resultaten bij de onderwijsadministratie bekend zijn.
4. De onderwijsadministratie heeft de mogelijkheid om een student voor te dragen voor een examen als zij heeft vastgesteld dat deze aan alle verplichtingen voor het examen heeft voldaan. De onderwijsadministratie stelt de student van haar voornemen tot voordragen voor het examen in kennis. De onderwijsadministratie ziet van haar voornemen af wanneer de student binnen de daartoe gestelde termijn aangeeft dat hij een resultaat wenst te verbeteren of zijn programma wenst aan te vullen. In dat geval krijgt de student daartoe gedurende het lopende studiejaar nog de gelegenheid.

Artikel 13   terugtrekking/afwezigheid

1. Het terugtrekken van het examen kan geschieden bij de onderwijsadministratie tot uiterlijk de dag waarop de examenzitting wordt gehouden,
2. Wanneer een student zich van het examen heeft teruggetrokken, dient deze zich voor een volgende gelegenheid opnieuw aan te melden overeenkomstig het bepaalde in artikel 12.

Tentamens en praktische oefeningen

Artikel 14   afnemen schriftelijk/mondeling tentamen

1. Wanneer hetzelfde tentamen, al dan niet tegelijkertijd, door meer dan een examinerator wordt afgenomen en de resultaten daarvan eveneens door meer dan een examinerator worden beoordeeld, vindt deze beoordeling plaats aan de hand van daartoe tevoren vastgestelde (gelijkluidende) normen op de wijze als in artikel 17 lid 2 is bepaald. Zo nodig wijst de examencommissie een voor het examineren eerstverantwoordelijke examinerator aan.
2. De examencommissie kan in bijzondere gevallen toestaan dat een student een tentamen in een andere vorm doet dan in de studiegids staat aangegeven. Het verzoek daartoe dient met redenen omkleed te zijn.
3. Het afnemen van een mondeling tentamen geschiedt door twee examineratoren.
4. De controle van de inschrijving als student bij het doen van een tentamen geschiedt door of namens de examencommissie.

Artikel 15   vragen en opgaven

1. De vragen en opgaven van een tentamen gaan de tevoren bekend gemaakte bronnen waaraan de stof is ontleend, niet te buiten. Deze bronnen worden voor de aanvang van het onderwijs dat op het tentamen voorbereidt, in hoofdzaak bekend gemaakt. Uiterlijk en maand voor het afnemen van het tentamen wordt de precieze omvang van de stof definitief bekend gemaakt.
2. De vragen en opgaven van het tentamen zijn zo evenwichtig mogelijk gespreid over de te bestuderen stof.
3. Het tentamen representeert de leerdoelen naar inhoud en vorm, conform de toetsmatrijs die voor het vak is opgesteld.
4. De vragen en opgaven zijn duidelijk en ondubbelzinnig en kritisch gelezen door een collega-docent. Ook de aanwijzingen met betrekking tot de waardering van de vragen en opgaven zijn duidelijk en ondubbelzinnig en deze zijn zodanig gesteld dat de student kan weten hoe uitvoerig en gedetailleerd de antwoorden moeten zijn. Op het tentamenvoorblad zijn de naam van de meelezer en de waardering van de vragen vermeld.
5. Geruime tijd voor het afnemen van een schriftelijk tentamen stelt de examinerator de studenten in de gelegenheid kennis te nemen van voorbeelden van representatieve tentamenvragen en beantwoording en de normen aan de hand waarvan de beoordeling plaatsvindt
6. De duur van het tentamen is zodanig dat de student, naar redelijke maatstaven, voldoende tijd heeft om de vragen te beantwoorden.

Artikel 16   orde tijdens tentamens

1. De examinerator draagt er zorg voor dat ten behoeve van een schriftelijk tentamen surveillanten worden aangewezen die namens en onder verantwoordelijkheid van de examencommissie erop toezien dat de tentaminering in goede orde verloopt. De surveillant neemt daarbij de "Richtlijnen voor het surveilleren bij tentamens"² die in de tentamenzaal aanwezig zijn, in acht.
2. De student is verplicht zich op verzoek van of namens de examencommissie te legitimeren met de campuscard of een geldig legitimatiebewijs (paspoort, identiteitsbewijs of rijbewijs).
3. Aanwijzingen van de examencommissie, de examinerator of de surveillant die voor de aanvang van het tentamen zijn gepubliceerd, alsmede aanwijzingen die tijdens het tentamen en onmiddellijk na afloop daarvan worden gegeven, dienen door de student te worden opgevolgd.
4. Een student die niet voldoet aan het bepaalde bij of krachtens het tweede en derde lid kan door de examencommissie of de examinerator worden uitgesloten van verdere deelname. De uitsluiting heeft tot gevolg dat geen uitslag van het betreffende tentamen wordt vastgesteld.
5. Tentamenpapier en kladpapier worden door de opleiding verstrekt. Alleen het op tentamenpapier geschreven werk wordt beoordeeld. De student dient zelf voor schrijf- en tekengerei te zorgen.

---

² Gepubliceerd op www.docenten.tudelft.nl

6. Wanneer bij een tentamen het gebruik van een rekenmachine is toegestaan, dient de student zelf te zorgen voor een rekenmachine³ die voldoet aan de door de examinator opgegeven maximum aan mogelijkheden.
7. Tijdens een tentamen mag de student geen boeken, dictaten, aantekeningen of andere geschriften voorhanden hebben of raadplegen, tenzij de examinator anders heeft beslist.
8. Tijdens een tentamen mag de student geen voorgeprogrammeerde rekenmachine, computer, mobiele telefoon of apparaten met vergelijkbare functies voorhanden hebben of gebruiken, tenzij de examinator anders heeft beslist.
9. Tijdens een tentamen mag de student niet bij andere studenten afkijken of met hen, op welke wijze dan ook, binnen of buiten de tentamenruimte, informatie en/of materialen uitwisselen.
10. De tekst van de tentamenuitwerkingen mag niet met potlood worden geschreven, tenzij de examinator daarvoor tevoren toestemming heeft gegeven.
11. De tentamenopgaven mogen door de student niet na afloop van het tentamen worden meegenomen, tenzij de examinator anders beslist.
12. Studenten die na een half uur na aanvang van de tentamenzitting nog aan het tentamen wensen deel te nemen, worden niet meer toegelaten.
13. Binnen een half uur na de officiële aanvang van het tentamen is het een student niet toegestaan de ruimte te verlaten. In dringende gevallen kan na dit half uur toestemming worden gegeven de tentamenruimte onder begeleiding van een surveillant tijdelijk te verlaten. Niet meer dan één student tegelijk mag afwezig zijn.
14. Alvorens de tentamenruimte definitief te verlaten (niet eerder dan een half uur na aanvang van de tentamenzitting) dient de student het tentamenwerk, voorzien van naam en studienummer op iedere bladzijde, aan de examinator of surveillant te overhandigen.

Artikel 17   beoordeling

1. De wijze van beoordelen, met inbegrip van de weging van onderdelen, is zo doorzichtig dat de student kan nagaan hoe de uitslag tot stand is gekomen.
2. De beoordeling van schriftelijke tentamens geschiedt, met inachtneming van artikel 14 lid 1, aan de hand van tevoren schriftelijk vastgestelde en eventueel naar aanleiding van de correctie van het tentamen bijgestelde modelantwoorden en normen.
3. Een resultaat wordt aangegeven met een cijfer, een V (voldaan), een O (onvoldoende), een OVD (niet-voldaan (berekend door Osiris)) of een VR (vrijstelling).
4. Een eindcijfer voor een vak wordt uitgedrukt in een heel cijfer of een half cijfer van 1,0 tot en met 10,0, waarvan de betekenis als volgt is:

9,5 – 10,0	uitmuntend
8,5 – 9,0	zeer goed
7,5 – 8,0	goed
6,5 – 7,0	ruim voldoende
6,0	voldoende
4,5 – 5,5	onvoldoende
3,5 – 4,0	slecht
1,0 – 3,0	zeer slecht

5. **Tienden:** In het geval afronding plaats vindt naar halve en hele cijfers dan worden drie, vier, acht en negen tienden naar boven afgerond en één, twee, zes en zeven tienden naar beneden.
Honderdsten: Honderdsten groter en gelijk 0,05 worden afgerond naar boven en honderdsten kleiner dan 0,05 naar beneden.

3 De meest recente en toegestane grafische rekenmachines zijn:

- Casio FX-9750GII, FX-9860GII of FX-9860GII SD, CG20
  - Hewlett Packard 39GII
  - Sharp EL 9900
  - Texas Instruments 83 plus, 84 plus silver edition of 84 plus C silver edition
  - Texas Instruments TIInSpire CX, alleen de versie zonder CAS (de TI-Nspire CAS is niet toegestaan). TI levert ook een opvallend oranje extern gemonteerde cradle waarmee communicatie met een externe computer mogelijk is. De cradle is niet toegestaan.
- Oudere typen zijn toegestaan.

6. Indien een vak uit meer delen bestaat, is in de vakomschrijving in de digitale studiegids aangegeven hoe het eindcijfer tot stand komt. Daarbij gelden de volgende bepalingen:
  - Het cijfer voor een deel van een vak wordt uitgedrukt in tienden.
  - Een resultaat van een deeltentamen of praktische oefening dat wordt geregistreerd in Osiris mag alleen in de totstandkoming van het eindcijfer worden betrokken wanneer dit ten minste 5,0 is.
7. Eindcijfers die behaald zijn in een andere opleiding aan deze of een andere Nederlandse universiteit, worden overgenomen zoals ze zijn gegeven, als heel of half cijfer of als cijfer in decimalen, waarbij tevens de betekenis die door de andere opleiding aan deze cijfers is toegekend wordt overgenomen. Voor eindcijfers die in het buitenland zijn behaald, geldt het bepaalde in artikel 31.
8. Wanneer voor een vak meer resultaten zijn behaald, wordt het hoogst behaalde resultaat in de beoordeling van het examen betrokken.

Aanvullende regels over samenstelling eindcijfer TN vakken

1. Er moet altijd voor een vak één tentamen (of voor een 6-punts vak een deeltentamen plus een eindtentamen) zijn waarin de studenten kunnen bewijzen dat ze de stof beheersen. Studenten die niet meededen met een bonussysteem of daar slechte resultaten in behaalden of een weekje ziek waren, moeten door het afleggen van een tentamen ook in één keer een 10 voor het vak kunnen halen, zowel bij het tentamen (of deeltentamen plus eindtentamen) als bij een eventuele herkansing.
2. Er is altijd een systeem waarin tussenresultaten kunnen bijdragen aan het eindcijfer. Dit systeem is zodanig dat het studenten een zeer grote stimulans geeft om hieraan mee te doen.
3. Het percentage van het eindcijfer dat kan worden behaald met tussenresultaten is niet beperkt.
4. Het maximum percentage van het cijfer dat een student mag verdienen met groepswerk of huiswerk waarvan niet gecontroleerd kan worden dat het werkelijk van de student afkomstig is, is 15%.
5. De rekenregel waarbij bonuspunten (voor tussentoetsen of inlevering huiswerk) worden verrekend met het tentamencijfer kan nooit leiden tot een cijfer hoger dan een 10.
6. Bonuspunten en tussenresultaten gaan niet mee naar een eventuele herkansing.

Regels over verplicht huiswerk en verplichte aanwezigheid

1. Aanwezigheidsverplichtingen kunnen alleen gekoppeld zijn aan de mogelijkheid om bonuspunten te halen. Een docent kan bijvoorbeeld eisen dat studenten 80% van de tijd aanwezig moeten zijn om met tussentoetsen al 40% van het eindcijfer te bepalen. De docent zorgt dan voor een sluitende aanwezigheidsregistratie.
2. Een verplichting om huiswerk in te leveren kan alleen gekoppeld zijn aan de mogelijkheid om bonuspunten te halen. Een docent kan bijvoorbeeld eisen dat studenten iedere week huiswerk in moeten leveren om met tussentoetsen al 40% van het eindcijfer te bepalen. Over het mee laten tellen van de huiswerkresultaten zelf zie punt 4. De docent zorgt dat het huiswerk redelijkerwijze gemaakt kan worden in de tijd die in het rooster voor het vak is toegewezen.
3. Afwezigheid, om welke reden dan ook, bij tussentoetsen of andere mogelijkheden om bonuspunten te behalen geeft geen recht op herkansing voor het behalen van bonuspunten.

Artikel 18 doorgeven en bekend maken van de uitslag van tentamens en praktische oefeningen

1. In artikel 20 OER BSc is geregeld op welke wijze de resultaten van een tentamen bekend worden gemaakt.
2. De examinerator geeft de resultaten van tentamens aan de onderwijsadministratie door onder vermelding van de datum waarop het schriftelijk tentamen is gehouden, het mondeling tentamen is afgelegd of de praktische oefening is afgerond.
3. Indien geregeld is dat praktische oefeningen afzonderlijke onderdelen zijn, geeft de examinerator de resultaten daarvan aan de onderwijsadministratie door onder vermelding van de datum waarop de praktische oefening is afgerond.
3. De examinerator kan nadere regelingen vaststellen met betrekking tot de uiterste datum waarop een opdracht moet zijn afgerond. Deze regelingen dienen bij de vakbeschrijving in de digitale studiegids⁴ te worden vermeld.

⁴ www.studiegids.tudelft.nl (coursebase)

Artikel 19   **dateren afgelegde tentamens en praktische oefeningen**

1. Voor de datering van een tentamen geldt de datum waarop het schriftelijk tentamen is gehouden of het mondeling tentamen is afgelegd.
2. Voor de datering van een praktische oefening geldt de datum waarop het verslag definitief is ingeleverd dan wel de mondelinge eindpresentatie is gehouden of indien beide verplicht zijn, aan de laatste verplichting is voldaan. Indien er geen sprake is van een verslag of een eindpresentatie, geldt de datum waarop de praktische oefening is afgerond.

Artikel 20   **bewaren werk en resultaten**

1. In verband met mogelijke beroepsprocedures moet beoordeeld werk, met uitzondering van driedimensionale werkstukken, ten minste 2 jaar na bekendmaking van het resultaat bewaard worden. Driedimensionale werkstukken worden ten minste 6 weken na bekendmaking van het resultaat door de examinator bewaard.
2. In verband met heraccreditatie van de opleiding moeten in afwijking van het eerste lid met goed gevolg afgelegde bachelor-eindwerkstukken alsmede de beoordelingsformulieren daarvan ten minste 7 jaar worden bewaard door de eindprojectenadministratie TNW.
3. In het geval geen resultaat bekend is gemaakt of mocht worden gemaakt, gaat de in lid 1 genoemde termijn in op de datum waarop het tentamen is gehouden.
4. De resultaten van tentamens worden door de onderwijsadministratie ten minste 10 jaar bewaard.

Vrijstelling

Artikel 21   **procedure vrijstellingsverzoek**

Een verzoek om vrijstelling voor een vak of een onderdeel daarvan wordt schriftelijk, met redenen omkleed en voorzien van eventuele bewijsstukken ingediend bij de examencommissie. De student voegt het advies van de betrokken examinator bij het verzoek.

Artikel 22   **dateren vrijstelling**

Voor de datering van een vrijstelling geldt de datum waarop door de examencommissie de vrijstelling is verleend.

Nadere regels stage en projecten

Artikel 23   **stage**

Niet van toepassing

Artikel 24   **project(en)**

In een project kunnen studenten als groep worden beoordeeld en moeten zij individueel worden beoordeeld.

Artikel 25   **dateren resultaten stage en projecten**

1. Het afronden van de stage wordt gedateerd op de datum waarop het verslag definitief is ingeleverd.
2. Het afronden van een project wordt gedateerd op de datum waarop het verslag of werkstuk is ingeleverd danwel de mondelinge eindpresentatie heeft plaats gevonden. Als beide zijn vereist, de datum waarop aan de laatste verplichting is voldaan.

Nadere regels bachelor eindproject

Het bachelor eindproject wordt uitgevoerd conform het Uitvoeringsreglement (UR). De examencommissie heeft een procedure opgesteld voor de bachelor eindprojecten. Deze procedure staat vermeld voor studenten en docenten op de TNW studentenportal, www.tnw.tudelft.nl/eindprojecten > Blackboard Delft > organization> education > applied sciences > Eindprojecten Administratie TNW/Thesis Office Applied Sciences.

Het bachelor eindproject voor de dubbele bachelor voldoet aan andere eisen dan het reguliere TN of TW eindproject:

- Het is mogelijk 2 aparte projecten te doen, een bij TW en een bij TN.
- Het is mogelijk een geïntegreerd project TW/TN te doen.

Procedure:

- De student zoekt een begeleider met passende expertise, conform Art 5 of de uitvoeringsregeling.
- De begeleider draagt de verantwoordelijkheid voor het goedkeuren van het onderzoeksvorstel.
- Het aanmeldingsformulier moet worden getekend en ingeleverd bij het Eindprojectenbureau.
- Bacheloreindprojecten worden altijd uitgevoerd onder supervisie van een research group van de faculteit Technische Natuurwetenschappen, om de leerdoelen te waarborgen
- In uitzonderlijke gevallen mag een student een eindproject uitvoeren buiten de verantwoordelijke research group. Voor een eindproject buiten een research group moet altijd toestemming worden gevraagd aan de examencommissie.
- Het bacheloreindproject moet worden beoordeeld volgens het bachelor thesis grading scheme.
- Een digitale kopie van het bachelor eindwerk (student) en van het beoordelingsformulier (begeleider) moeten worden ingeleverd bij het Eindprojectenbureau, dat vervolgens het cijfer doorgeeft aan de onderwijsadministratie.

Artikel 26 bachelor eindproject buiten aangewezen onderzoeksgroepen

1. Indien de student het uitvoeren van het bachelor eindproject buiten de in de UR aangewezen onderzoeksgroepen wil realiseren heeft hij hiervoor toestemming van de (sub)examencommissie.
2. Om deze toestemming te verkrijgen dient de student tenminste 20 werkdagen voor aanvang van het bachelor eindproject met instemming van de betrokken examiner een schriftelijk verzoek daartoe in bij de (sub)examencommissie.
3. Op dit verzoek is de goedkeuringsprocedure, opgenomen in de uitvoeringsregeling van de opleiding van toepassing. In dit verzoek wordt aangegeven waar het bachelor eindproject zal worden uitgevoerd. Het verzoek beschrijft tevens op welke wijze wordt voorzien in de begeleiding door de betrokken examiner.
4. Het standaard eindprojectencontract en indien noodzakelijk, de vertrouwelijkheidsverklaring, van de faculteit Technische Natuurwetenschappen moet worden gebruikt. Als een bedrijf staat op het gebruik van een eigen contract moet PMB om advies worden gevraagd, teneinde de beoordeling van het eindproject te waarborgen en de student te beschermen tegen boeteclausules.

Artikel 27 samenstelling beoordelingscommissie bachelor eindproject

1. Voor de beoordeling van het bachelor eindproject wordt door of namens de examencommissie een beoordelingscommissie ingesteld. Deze commissie bestaat uit ten minste twee examinatoren die lid zijn van de wetenschappelijke staf (vaste staf of tenure track):
  - a. De verantwoordelijk begeleider maakt deel uit van de beoordelingscommissie.
  - b. Ten minste één van de examinatoren behoort tot de onderwijzende staf van de opleiding, van een onderdeel van de opleiding, niet zijnde het bachelor eindproject (art 5.1).
2. Voor de beoordeling van het bachelor eindproject van de dubbele bachelor TW/TN wordt door of namens de examencommissie een beoordelingscommissie ingesteld. Deze commissie bestaat uit ten minste vier examinatoren die lid zijn van de wetenschappelijk staf (vaste staf of tenure track):
  - a. Een lid van de vaste staf van DIAM (de begeleider vanuit TW)
  - b. Een lid van de vaste staf van TN (de begeleider vanuit TN)
  - c. Een lid van de vaste staf van DIAM werkzaam op een van de andere aandachtsgebieden dan de begeleider vanuit TW
  - d. Een tweede lid van de vaste staf van TN, conform lid 1b.

- e. Een van de examinatoren is contactpersoon van de aandachtsgebieden TW
- f. Een van de examinatoren is docent van het bachelor colloquium.

Artikel 28   werkwijze beoordelingscommissie

- Het bacheloreindproject moet worden beoordeeld volgens het bachelor thesis grading scheme.
- Een digitale kopie van het bachelor eindwerk (student) en van het beoordelingsformulier (begeleider) moeten worden ingeleverd bij het Eindprojectenbureau, dat vervolgens het cijfer doorgeeft aan de onderwijsadministratie.
- Het beoordelingsformulier moet volledig worden ingevuld, met speciale aandacht voor het veld 'opmerkingen'.

Artikel 29   dateren resultaat bachelor eindproject

Het afronden van het bachelor eindproject wordt gedateerd op de datum waarop de mondelinge eindpresentatie of de verdediging heeft plaats gevonden.

Elders afgelegde onderdelen

Artikel 30   opnemen in het examenprogramma

Het totale aantal studiepunten van de onderdelen waarvoor vrijstelling wordt verleend en/of van onderdelen die van buiten de opleiding in het examenprogramma exclusief de minor) opgevoerd mogen worden, mag tezamen het aantal van 40 studiepunten niet te boven gaan.

Artikel 31   aanleveren gegevens

1. In het geval dat een student goedgekeurde onderdelen buiten de opleiding heeft afgelegd dient de student zelf te zorgen voor een door de bevoegde instantie afgegeven verklaring waarop het betreffende onderdeel staat vermeld met naam en voor zover van toepassing vakcode, de elders daaraan toegekende normuren studielast (studiepunten), het resultaat, de datum waarop het resultaat werd behaald en de datum waarop de verklaring werd opgesteld.
2. Voor onderdelen die de student in het buitenland heeft afgelegd, verzoekt hij de examencommissie de omvang in studiepunten vast te stellen alsmede het resultaat.

Zak-slaagregeling en overgangsregeling

Artikel 32 zak-slaagregeling bachelor examen

1. De student is geslaagd voor het bachelorexamen wanneer is voldaan aan de volgende eisen:
  - a. voor alle vakken is een resultaat behaald: een cijfer, een voldaan (V) of een vrijstelling (VR);
  - b. er mag geen cijfer lager dan 6,0 voorkomen, tenzij een vak onderdeel is van een module.
  - c. Voor vakken die onderdeel zijn van een module⁵ geldt de volgende compensatieregeling: voor een van deze vakken mag een 5,0 of een 5,5 worden gehaald, mits het gewogen gemiddelde van deze vakken afgerond ten minste 6,0 bedraagt.
2. De wijze van beoordelen is zo doorzichtig dat de student kan nagaan hoe de uitslag van het examen tot stand is gekomen.
3. In bijzondere gevallen kan de examencommissie afwijken van het bepaalde in lid 1. Zo nodig stelt zij daartoe aanvullende eisen vast.

Artikel 32A zak-slaagregeling Honours Programme Bachelor

- De student is geslaagd voor het Honours Programme Bachelor wanneer is voldaan aan de volgende eisen:
- a. Voor alle vakken van de bacheloropleiding en het Honours Programme Bachelor is een voldoende resultaat behaald.
  - b. De geschoonde studieduur van de bacheloropleiding en het Honours Programme Bachelor tezamen is ten hoogste 3 jaar. In bijzondere gevallen kan de examencommissie van deze termijn afwijken.

Artikel 32B overgangsregeling getuigschriften propedeutisch examens en bachelorexamen

Studenten die voor 1 september 2014 aan de opleiding zijn begonnen en hun propedeutisch examen hebben behaald voor 1 september 2016 ontvangen een getuigschrift voor het propedeutisch examen en een getuigschrift voor het bachelorexamen overeenkomstig de volgende zak-slaagregelingen:

propedeutisch examens

1. De student is geslaagd voor het propedeutisch examen wanneer is voldaan aan de volgende eisen:
  - a. voor alle vakken is een resultaat behaald: een cijfer, voldaan (V) of een vrijstelling (VR);
  - b. er mag geen cijfer lager dan 6,0 voorkomen.
  - c. Voor vakken die onderdeel zijn van een module³ geldt de volgende compensatieregeling: voor een van deze vakken mag een 5,0 of een 5,5 worden gehaald, mits het gewogen gemiddelde van deze vakken afgerond ten minste 6,0 bedraagt.
2. De wijze van beoordelen is zo doorzichtig dat de student kan nagaan hoe de uitslag van het examen tot stand is gekomen.
3. In bijzondere gevallen kan de examencommissie afwijken van het bepaalde in lid 1. Zo nodig stelt zij daartoe aanvullende eisen vast.

bachelorexamen

1. De student is geslaagd voor het bachelorexamen wanneer is voldaan aan de volgende eisen:
  - a. de student heeft het propedeutisch examen behaald of daarvoor vrijstelling gekregen;
  - b. voor alle vakken van het tweede en derde cursusjaar is een resultaat behaald: een cijfer, voldaan (V) of een vrijstelling (VR);
  - c. er mag geen cijfer lager dan 6,0 voorkomen.
  - d. Voor vakken die onderdeel zijn van een module³ geldt de volgende compensatieregeling: voor een van deze vakken mag een 5,0 of een 5,5 worden gehaald, mits het gewogen gemiddelde van deze vakken afgerond ten minste 6,0 bedraagt.
2. De wijze van beoordelen is zo doorzichtig dat de student kan nagaan hoe de uitslag van het examen tot stand is gekomen.

---

⁵ Een module is een cluster van 2 of meer vakken waarvoor een compensatieregeling geldt. In de OER bijlage UR is vastgelegd welke vakken onderdeel zijn van een module.

3. In bijzondere gevallen kan de examencommissie afwijken van het bepaalde in lid 1. Zo nodig stelt zij daartoe aanvullende eisen vast.

Bij het bovenstaande zijn de Regels en richtlijnen van de examencommissie BSc artikelen 32, 33 en 34 voor het studiejaar 2013-2014 van overeenkomstige toepassing.

Toekennen predicaat "cum laude"

Artikel 33 predicaat "cum laude" bachelorexamen

1. Een student kan voor het bachelorexamen het predicaat "cum laude" verkrijgen indien de examencommissie daartoe besluit en ten minste aan de volgende voorwaarden is voldaan:
  - a. het naar studiepunten gewogen gemiddelde van de resultaten van de vakken zonder het bachelor eindproject is ten minste 8,0, waarbij voldaan (V) en vrijstellingen (VR) buiten beschouwing worden gelaten;
  - b. het aantal studiepunten van de vakken waarvoor een voldaan is behaald of waarvoor een vrijstelling is verleend, mag tezamen niet meer dan 40 studiepunten bedragen;
  - c. er mag geen resultaat lager dan een 7,0 voorkomen;
  - d. het resultaat voor het bachelor eindproject is ten minste 8,0;
  - e. de studieduur van de bacheloropleiding, inclusief de propedeutische fase, is niet langer dan 3,5 jaar geweest, waarbij rekening wordt gehouden met studievertraging die op basis van de Regeling Afstudeersteun Studenten is erkend.
2. In bijzondere gevallen kan de examencommissie besluiten het predicaat "cum laude" te verlenen aan een student die niet voldoet aan de voorwaarden genoemd in lid 1, wanneer deze student op andere wijze in de opleiding blijkt heeft gegeven van uitzonderlijke bekwaamheden.

Artikel 33A overgangsregeling toekennen predicaat 'cum laude' propedeutisch examen en bachelorexamen

Studenten die voor 1 september 2014 aan de opleiding zijn begonnen en hun propedeutisch examen hebben behaald voor 1 september 2016 ontvangen het predicaat "cum laude" overeenkomstig de volgende bepalingen:

propedeutisch examen "cum laude"

1. Een student kan voor het propedeutisch examen het predicaat "cum laude" verkrijgen indien de examencommissie daartoe besluit en ten minste aan de volgende voorwaarden is voldaan:
  - a. het naar studiepunten gewogen gemiddelde van de resultaten van de vakken voor het propedeutisch examen is ten minste 8,0, waarbij voldaan (V) en vrijstellingen (VR) buiten beschouwing worden gelaten;
  - b. het aantal studiepunten van de vakken waarvoor voldaan is behaald of waarvoor een vrijstelling is verleend, mag tezamen niet meer dan 20 studiepunten bedragen;
  - c. er mag geen resultaat lager dan een 7,0 voorkomen;
  - e. de studieduur van de propedeutische fase is niet langer dan 1 jaar geweest, waarbij rekening wordt gehouden met studievertraging die op basis van de Regeling Afstudeersteun Studenten is erkend.
2. In bijzondere gevallen kan de examencommissie besluiten het predicaat "cum laude" te verlenen aan een student die niet voldoet aan de voorwaarden genoemd in lid 1, wanneer deze student op andere wijze in de opleiding blijkt heeft gegeven van uitzonderlijke bekwaamheden.

bachelorexamen "cum laude"

1. Een student kan voor het bachelorexamen het predicaat "cum laude" verkrijgen indien de examencommissie daartoe besluit en ten minste aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a. het naar studiepunten gewogen gemiddelde van de resultaten van de vakken van het tweede en derde cursusjaar zonder het bacheloreindwerk is ten minste 8,0, waarbij voldaan (V) en vrijstellingen (VR) buiten beschouwing worden gelaten;
  - b. het aantal studiepunten van de vakken van het tweede en derde cursusjaar waarvoor voldaan is behaald of waarvoor een vrijstelling is verleend, mag tezamen niet meer dan 40 studiepunten bedragen;
  - c. er mag geen resultaat lager dan een 7,0 voorkomen;
  - d. het resultaat voor het bachelor eindproject is ten minste 8,0;
  - e. de studieduur van de bacheloropleiding, inclusief de propedeutische fase, is niet langer dan 3,5 jaar geweest, waarbij rekening wordt gehouden met studievertraging die op basis van de Regeling Afstudeersteun Studenten is erkend.
2. In bijzondere gevallen kan de examencommissie besluiten het predicaat "cum laude" te verlenen aan een student die niet voldoet aan de voorwaarden genoemd in lid 1, wanneer deze student op andere wijze in de opleiding blijkt heeft gegeven van uitzonderlijke bekwaamheden.

Bij het bovenstaande zijn de Regels en richtlijnen van de examencommissie BSc artikelen 32, 33 en 34 voor het studiejaar 2013-2014 van overeenkomstige toepassing.

Getuigschriften en behaalde resultaten

Artikel 34   getuigschrift, cijferlijst, diplomasupplement

1. Ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd, wordt door of namens de examencommissie een getuigschrift uitgereikt.
2. Het getuigschrift wordt namens de examencommissie ondertekend door (een lid van) de subexamencommissie.
3. Bij de uitreiking van het getuigschrift wordt een diplomasupplement in de Engelse taal verstrekt waarin in ieder geval de behaalde resultaten worden vermeld. Een diplomasupplement in de Nederlandse taal kan bij de onderwijsadministratie worden aangevraagd.
4. Een student kan de examencommissie van de masteropleiding Science Education and Communication (SEC) een verzoek doen tot het verlenen van een beperkte tweedegraads bevoegdheid wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan:
  - de student heeft in zijn examenprogramma de minor Educatie, omvang 30 studiepunten, met goed gevolg (alle resultaten ten minste 6,0, een 'V' of een 'VR') afgerond, en
  - de student heeft overeenkomstig de "verwantschapstabel educatieve minor" recht op de bevoegdheid.

Wanneer de examencommissie SEC de bevoegdheid verleent wordt deze op het getuigschrift vermeld. Betrokkene zal daarmee bevoegd zijn om les te geven in de eerste drie leerjaren havo/vwo en de theoretische leerweg van het vmbo.

5. Het getuigschrift wordt, na op de examenzitting te zijn beoordeeld, gedateerd met de datum van het laatst afgelegde examen van de student.

Artikel 35   verklaring behaalde resultaten

1. De student die een of meer tentamens met goed gevolg heeft afgelegd en aan wie, bij het verlaten van de universiteit, geen getuigschrift als bedoeld in artikel 34 kan worden uitgereikt, ontvangt op zijn verzoek een door de examencommissie afgegeven verklaring. Op deze verklaring worden vermeld persoonsgegevens, vakcode, vaknaam, aantal studiepunten, resultaat en datum waarop het resultaat werd behaald.
2. Een verklaring als genoemd in lid 1 dient te worden aangevraagd via de onderwijsadministratie.

Beroep en slotbepalingen

Artikel 36 beroep tegen besluit examencommissie

Tegen een beslissing van de examencommissie en/of een examiner staat gedurende 6 weken nadat deze beslissing aan betrokkene is bekend gemaakt, beroep⁶ open bij het College van Beroep voor de examens genoemd in artikel 7.60 Whw. De examencommissie vermeldt deze beroepsmogelijkheid bij zijn beslissing.

Artikel 37 wijziging Regels en richtlijnen van de examencommissie

Er kunnen geen wijzigingen plaats vinden in deze Regels en richtlijnen die van toepassing zijn op het lopende studiejaar, tenzij de belangen van studenten hierdoor redelijkerwijs niet worden geschaad.

Artikel 38 niet voorziene situaties

Indien deze Regels en richtlijnen niet in een situatie voorzien, neemt de examencommissie een besluit zoveel mogelijk in overeenstemming met het in deze Regels en richtlijnen bepaalde.

Artikel 39 inwerkingtreding

Deze Regels en Richtlijnen treden in werking op 1 september 2015

Vastgesteld door de TNW examencommissie op 3 juli 2015

---

⁶ Opnemen in brieven/besluiten van de examencommissie, zie voor teksten bijlage 1

Bijlage1   Beroep en bezwaar in brieven aan studenten:

De beroepsclausule wordt gebruikt bij besluiten van de examencommissie, maar ook bij toelatingsbesluiten bij de BSA en van het Honours Programme. In deze gevallen kan de student een beroep doen bij het CBE (College van beroep voor de examens).

Bezwaar kan worden aangetekend bij alle andere besluiten en wel bij degene die ook de afzender is van het besluit.

De clausules moeten worden opgenomen in alle besluiten die aan een student worden medegedeeld.

Beroepsclausule

Tegen deze beslissing staat overeenkomstig artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) beroep open bij het College van Beroep voor de Examens, Postbus 5, 2600 AA Delft. Het beroep dient binnen zes weken na toezending van deze beslissing te worden ingesteld.

Objections clause

In accordance with Article 7.61 of the Higher Education and Research Act (WHW), you are entitled to appeal this decision to the Examination Appeals Board, Postbus 5, 2600 AA Delft. The appeal must be lodged within six weeks after this decision was sent.

Bezwaarclausule

Tegen het in deze brief vervatte besluit kunt u binnen 6 weken na toezending hiervan bezwaar indienen bij [afzender besluit + adres]

Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en tenminste voorzien zijn van naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het bestreden besluit en de gronden van het bezwaar, alsmede een afschrift van het besluit.

Objections clause

You may submit a complaint against the decision contained in this letter to [afzender besluit + adres] within 6 weeks of the date of this letter.

The letter of objection must be signed and should include at least your name and address, the date, a description of the disputed decision and the grounds for the objections, as well as a copy of the decision.